

FRIHETSFAKLAN

Svenska Dagbladet,
Stockholm.

1990 nr. 11-12

I Deres artikkel "Dagen da Quisling sålde sitt land til Nazi-Tyskland" (1/4) fortelles det at forfatteren var tilstede under rettssaken mot Quisling i 1945. Det beklagelige er at han intet har lært siden den tid. Istedenfor å sette seg inn i nyere forskning omkring norsk okkupasjonshistorie kolporterer han fremdeles krigens og den første etterkrigstids verste propagandaløgn. De kunne nok tjene sin hensikt dengang, men det er uerliert av en stor avis å trykke dem opp igjen i dag da man vet så uendelig mye mer.

Å påvise alle unøyaktigheter og feil i artikkelen vil føre for langt, så vi vil begrense oss til å ta opp en del ting som sies om Quisling, og da i den rekkefølge som de er nevnt i artikkelen.

En ytterst seriøs forsker som professor Hans Fredrik Dahl har påstått at påstanden om Quislings "svartebørsaffærer" i Russland er en propagandaløgn som sovjeterne plantet i Norge da Quisling trådte frem som antikommunist. Det finnes overhodet intet som tyder på at anklagen er riktig.

Påstanden om Quislings angivelige bigami faller på sin egen urettelighet idet det finnes flere fotografier som viser at Quisling trakk begge kvinnene inn i familiekretsen. Tror man at en statsmann ville gjøre det om det ikke var åpenbart for alle at det ene ekteskapet var proforma og inngått i hjelpehensikt?

Quisling la aldri skjul på at han den første tid var sympatisk innstilt til den russiske revolusjon, men at det hele etterhvert utviklet seg i en slik retning at han ble mer og mer betenkt for tilslutt å anse bolsjevismen som en dødelig fare for den europeiske sivilisasjon. Dette var ikke først og fremst en følelsesmessig reaksjon. I sin bok "Russland og vi" (1930) analyserer han det sovjetiske samfunn på en måte som fremdeles avtvinger respekt for sin presisjon og klarsynhet.

Quisling solgte selvfølgelig aldri sitt land hverken til Tyskland eller noen andre. Ingen seriøs forsker påstår lenger at det på møtet mellom Hitler og Quisling i desember 1939 ble avtalt en tysk okkupasjon av Norge. Det er også helt klart at Quisling ikke visste beskjed om den tyske invasjon i april 1940, at det ikke inngikk i de tyske planer at Quisling skulle danne regjering, og at det var tyskerne som tvang ham til å trekke tilbake 15. april 1940.

En annen ting er at Quisling hadde et annet syn enn det vanligvis på hva som tjente Norge best. Han var først og fremst redd for at Norge skulle dele Polens skjebne. Høsten 1939 og og den etterfølgende vinter var det mange tegn som tydet på at de vestallierte aktet å gå i land, ihvertfall i Midt-Norge. Slike planer eksisterte, er det i dag ingen tvil om. Det som Quisling så på som den store fare i denne forbindelse, var at tyskerne etter en vestalliert invasjon ville rykke inn sørfra og sovjeterne nordfra for å drive de vestallierte ut, og at Norge derved ville bli skueplass for en voldsom stormaktskrig. Legg merke til hva han klart og greit ga uttrykk for i rettsaken mot ham: At hvis Norge først skulle besettes av de krigførende makter, ville det beste for Norge være at Tyskland kom først, dette fordi Tyskland på det tidspunkt så åpenbart var den sterkeste krigsmakt og dermed kunne holde de andre ute,

105567

FRIHETSFAKLAN

slik at Norge ikke ble krigsskueplass. Man kan selvfølgelig være uenig i et slikt syn, men det har ingen ting med forræderi eller "salg av Norge" å gjøre.

Påstanden om at det i Quislings residens fantes "mange tusen flaskor utsøkte viner" er en tøvet propagandaløgn. Noen flasker vin fantes det riktignok der, hvilket vel ikke er uvanlig i en regjerings representasjonshus, men de var ihvertfall ikke til Quislings eget bruk. Han var på det nærmeste avholdsmann.

At Quisling satt inne med sølvtøy, porselen, møbler og malerier han hadde ekspropriert fra inatitusjoner og privatfamilier, er også en usannhet. Det er riktig at det på Gimle befant seg enkelte ting fra slottet i representasjonsrommene, men her dreide det seg om overføring av enkelte gjenstander fra én statsleilighet til en annen. Det var ikke Quisling, men staten som eide Gimle og alt denne eiendommen inneholdt. På Gimle befant det seg ellers en del ting som tilhørte Det norske Selskab. Tyskerne forbeholdt denne tradisjonsrike forening, som Quisling selv var medlem av, beslagla alle dens eiendeler og ville føre dem til Tyskland. For å forhindre dette, forlangte Quisling å få tingene utlevert. Alt ble forhøydlig listeført, og det ble oppnevnt en egen forvalter til å ta seg av boet. Quisling anså aldri dette som sin eiendom. Det var verdier han midlertidig forvaltet på Selskabets vegne. Dette er sannheten om Quislings "ekspropriasjoner".

Artikkelforfatteren må selvfølgelig ha rett til å mene at Quisling virket "forvirret" i retten, men når man leser Quislings forsvarstale (utgitt som bok i 1987) får man et helt annet inntrykk. Holdt uten manuskript som den var og med flere timers varighet forteller den om et menneske med klare tanker og stor konsentrasjonsevne.

På mennesker har vært så tilsvinnet av sine politiske motstandere som Quisling. Det som nå skjer, er at løgnene blir skrellet av én etter én. Etterhvert vil Quisling fremstå som det han virkelig var: En sterkt fedrelandssinnet og tvers gjennom hederlig mann.

Vi har den tro at De er rettsinnet nok til å offentliggjøre dette.

Oslo, den 18. april 1990.

INSTITUTT FOR NORSK OKKUPASJONSHISTORIE

Kåre Baardseth

(styreformann)